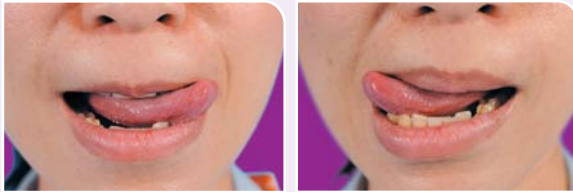

ขั้นที่ 2 แลบลิ้นแล้วเคลื่อนไปทางซ้ายและขวา
หมุนลิ้นไปทางซ้าย ขวา เพื่อเลียรอบๆ
ริมฝีปาก (ทำ 5 ครั้ง)

ขั้นที่ 3 แลบลิ้น แล้วขยับลิ้นขึ้นลง เพื่อที่จะเลีย
ปลายจมูกหรือคาง (ทำ 5 ครั้ง)

แบบที่ 2 การบริหารโดยการปิดปาก

ขั้นที่ 1 ดันริมฝีปากบนด้วยลิ้น (ทำ 5 ครั้ง)

ขั้นที่ 2 ดันริมฝีปากล่างด้วยลิ้น (ทำ 5 ครั้ง)

ขั้นที่ 3 ดันแก้มซ้ายและขวา ด้วยลิ้น หมุนลิ้น
ไปรอบๆ ทั้งซ้ายและขวา (ทำ 5 ครั้ง)

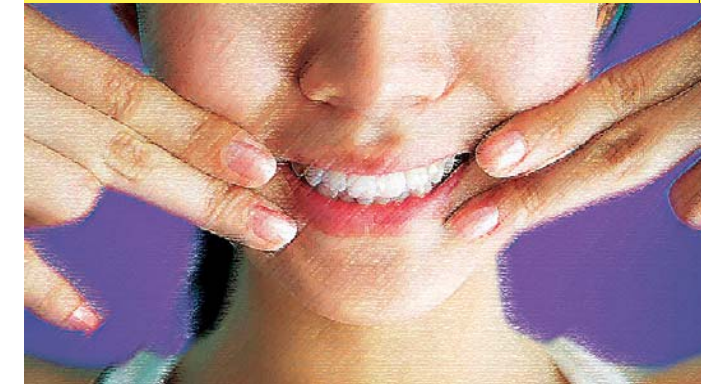
ข้อมูลจาก : กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ผู้เรียบเรียง

ทพญ. พรทิพย์ นาคมทาศลาสินธุ์
งานทันตกรรม

จัดทำโดย

งานการพยาบาลป้องกันโรคและส่งเสริมสุขภาพ
งานสร้างเสริมสุขภาพ โทร. 02-201-2652
พ.ศ. 2554

ท่าบริหาร
กล้ามเนื้อช่องปาก
และลิ้น

กำบริหารกล้ามเนื้อช่องปากและลิ้น

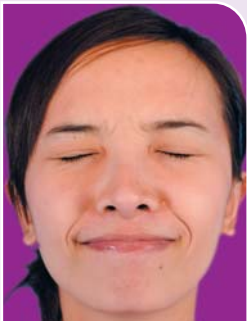
ภาวะการยึดติดของข้อต่อขากรรไกร หรือการแข็งเกร็งของกล้ามเนื้อใบหน้าและช่องปาก สามารถพบได้ในผู้ป่วยที่ได้รับการฉายรังสีบริเวณศีรษะและใบหน้า รวมถึงผู้ที่ได้รับบาดเจ็บจากการถูกไฟไหม้ ส่งผลให้เกิดความยากลำบากในการรับประทานอาหาร และการพูด

ดังนั้น การบริหารกล้ามเนื้อช่องปากและลิ้น จึงเป็นอีกวิธีหนึ่งในการช่วยบรรเทาภาวะการยึดติดของข้อต่อขากรรไกร เพื่อให้ผู้ป่วยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

กำบริหารใบหน้า

- ช่วยกระตุ้นเส้นประสาทและกล้ามเนื้อใบหน้า เช่น แก้ม ปาก ลิ้น ให้เคลื่อนไหวได้ดีขึ้น
- ทำบริหารใบหน้า มี 3 ขั้นตอน แต่ละขั้นใช้เวลาประมาณ 10 วินาที แล้วคลาย จากนั้นให้ปฏิบัติซ้ำ ตั้งแต่ต้น อีก 3 รอบ

เริ่มต้นบริหารใบหน้า ดังนี้

ขั้นที่ 1 (ทำนาน 10 วินาที)

- สูดลมหายใจเข้าเต็มปอด
- เหยียดริมฝีปากออกไป
- ด้านข้าง เป็นแนวกว้าง
- ขยับแก้มให้สูง
- หลับตาให้สนิท

ขั้นที่ 2 (ทำนาน 10 วินาที)

- อ้าปากกว้าง
- ลิ้นตาให้กว้าง

ขั้นที่ 3 (ทำนาน 10 วินาที)

- ปิดปากให้สนิท
- ปोंงแก้ม

- ขยับปากขวา

- ขยับปากซ้าย

กำบริหารลิ้น

- ช่วยให้การเคลื่อนไหวของลิ้นดีขึ้น คลุกเคล้าอาหารได้ดี ป้องกันไม่ให้อาหารตกสู่หลอดลมช่วยให้การออกเสียงพูดชัดเจน และกระตุ้นการหลั่งน้ำลาย
- แนะนำให้ทำก่อนรับประทานอาหาร

การบริหารลิ้นมี 2 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 การบริหารโดยการเปิดปาก

ขั้นที่ 1 แลบลิ้นเข้าและออก (ทำ 5 ครั้ง)

